

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 10. 10. 2013
COM(2013) 708 final

2013/0338 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o poskytnutí preventívnej strednodobej finančnej pomoci EÚ Rumunsku

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. Úvod

Po skončení spoločného EÚ-MMF programu strednodobej finančnej pomoci pre Rumunsko, ktorý trval od jari 2009 do jari 2011 a v rámci ktorého EÚ vyplatila 5 mld. EUR a MMF 12,9 mld. EUR, prijala Rada Európskej únie 12. mája 2011 rozhodnutie o nadväzujúcom preventívnom programe, ktorý Rumunsku dáva k dispozícii strednodobú finančnú pomoc EÚ do výšky 1,4 mld. EUR¹. V druhom programe, ktorý bol takisto spoločným programom EÚ a MMF, nevyplatili v súlade s jeho preventívnym charakterom EÚ ani MMF žiadne prostriedky.

Vzhľadom na pretrvávajúce riziká pre platobnú bilanciu Rumunska požiadali rumunské orgány 4. júla 2013 o tretí EÚ program strednodobej finančnej pomoci opäť spolu s pohotovostným úverom MMF. Očakáva sa, že s pomocou EÚ a MMF sa bude nakladať ako s preventívnou pomocou a nepočíta sa so skutočným vyplatením prostriedkov. Hospodársky a finančný výbor 9. júla kladne odpovedal na túto žiadosť a poveril Komisiu, aby rokovala o novom spoločnom EÚ-MMF preventívnom programe.

Útvary Komisie podnikli so zamestnancami MMF spoločnú služobnú cestu do Bukurešti od 17. do 31. júla 2013. Bola dosiahnutá dohoda na pracovnej úrovni o forme a obsahu nového programu. Z nového programu by sa naďalej poskytovala podpora pre hospodársky program vlády zameraný, okrem iného, na konsolidáciu makroekonomickej, fiškálnej a finančnej stability, zvýšenie odolnosti a rastového potenciálu ekonomiky, posilnenie administratívnej kapacity, reformu daňovej správy a zlepšenie riadenia a kontroly verejných financií. Nový program by mal trvanie 24 mesiacov a skladal by sa z preventívnej pomoci od Európskej únie do výšky 2 mld. EUR a od MMF do výšky 1,75 SDR (okolo 2 mld. EUR) vo forme dohody o pohotovostnom úvere. Okrem toho bude Svetová banka pokračovať v poskytovaní už predtým prisľúbenej podpory vo výške 891 mil. EUR, z ktorej sa má ešte vyplatiť 514 mil. EUR.

2. Makroekonomický vývoj a výhľad

Rumunsko od roku 2011 zaznamenalo pozitívny hospodársky rast. Nedávny vývoj situácie naznačuje, že v roku 2013 dosiahne asi 2 % rast, čo je o trochu viac, než 1,6 % uvedených v jarnej prognóze Komisie. Najviac k tomuto rastu prispeli vysoký podiel vývozu (najmä v oblasti automobilového priemyslu a služieb) a dobrá úroda. Tieto pozitívne trendy však prekrývajú slabý domáci dopyt, slabú spotrebu a klesajúce investície v prvej polovici roka 2013.

Očakáva sa, že v budúcnosti sa bude rast postupne zvyšovať, keďže sa začína prejavovať pôsobenie štrukturálnych reforiem, zlepšuje sa čerpanie prostriedkov EÚ a vývoz zostáva vysoký v dôsledku zotavovania sa európskej ekonomiky. Pri predpoklade dosiahnutia priemernej úrody sa počíta s dosiahnutím rastu v roku 2014 na úrovni mierne nad 2 %. Očakáva sa, že domáci dopyt bude hlavným motorom rastu povzbudzovaným investičnou a súkromnou spotrebou, zatiaľ čo v prípade vývozu sa počíta s menším negatívnym vplyvom, keďže sa očakáva že dovoz v roku 2014 vzrastie v dôsledku posilnenia domáceho dopytu.

Inflácia v Rumunsku v rokoch 2009 – 2011, meraná indexom HICP, zostala vysoká, na úrovni okolo 6 %, no v roku 2012 klesla na priemernú úroveň 3,4 %. Tlaky na rast cien ku koncu roka 2012 a v prvej polovici roka 2013 však zosilneli. Očakáva sa, že inflácia v druhej polovici roka 2013 klesne vďaka značnému poklesu cien potravín a opačnému vplyvu

---

¹ Na prvý program sa vzťahovalo rozhodnutie Rady 2009/459/ES a na druhý program rozhodnutie Rady 2011/288/EÚ.

porovnávacej základne a do konca roka 2013 dosiahne úroveň pod 3,5 %, takže bude v rámci cieľového rozpätia centrálnej banky (2,5 % $\pm$ 1pp). V roku 2014 sa očakáva ďalšie spomalenie.

3. Verejné financie

Rumunsko v posledných rokoch úspešne konsolidovalo svoje verejné financie a znížilo svoj rozpočtový deficit z 9 % HDP v roku 2009 na úroveň tesne pod 3 % v roku 2012. Tento úspech umožnil Rade zrušiť v prípade Rumunska 21. júna 2013 postup pri nadmernom deficite. Nový program podporí úsilie o ďalšiu fiškálnu konsolidáciu, ktoré je zamerané na splnenie strednodobého cieľa Rumunska, ktorým je dosiahnutie štrukturálneho rozpočtového deficitu na úrovni 1 % HDP do roku 2015. Orgány sa naďalej usilujú splniť cieľ v oblasti deficitu stanovený v predchádzajúcom programe na 2,4 % podľa metodiky ESA pre rok 2013. V roku 2014 sa plánuje ďalšia konsolidácia v súlade s požiadavkami Paktu stability a rastu. Na základe súčasných údajov smeruje Rumunsko v súlade s aktualizáciou konvergenčného programu vykonanou v roku 2013 k dosiahnutiu 2 % deficitu podľa metodiky ESA.

V júli sa účastníci rokovaní dohodli na oprave rozpočtu v polovici roka umožňujúcej presuny v príjmoch a výdavkoch pri súčasnom zachovaní cieľa celkového deficitu pre rok 2013 na úrovni 2,3 % na hotovostnej báze a 2,4 % podľa metodiky ESA. Revidovaný rozpočet zohľadňuje nižšie príjmy a domáce kapitálové investície, znižujú sa v ňom prostriedky na opravy súvisiace s prostriedkami EÚ a sú tu nižšie presuny do ostatných administratívnych útvarov. Pokiaľ ide o rozpočet na rok 2014, orgány skúmajú spôsoby, ako zvýšiť príjmy, najmä prostredníctvom rozšírenia základu dane. Pokiaľ ide o výdavky, jednou z dôležitých výziev je začatie uplatňovania zákona o zjednotení miezd, ktorý bol odsúhlasený v rámci prvého programu.

Keďže bola dosiahnutá hlavná časť požadovanej fiškálnej konsolidácie, pozornosť sa v rámci nového programu zameria na zlepšenie fiškálneho riadenia. Jeho cieľom bude aktualizovať fiškálny rámec, aby sa uviedol do súladu s požiadavkami fiškálnej dohody, a zaviesť niekoľko ďalších zlepšení, pokiaľ ide o obsah fiškálnej stratégie a transparentnosť procesu zostavovania rozpočtu. Bude potrebné zlepšiť ročné a strednodobé investičné plánovanie, dokončiť systém kontroly záväzkov (aby sa predišlo ďalším omeškaniam), ako aj zlepšiť daňovú správu zameranú na dosiahnutie efektívnejšieho výberu daní.

4. Vývoj situácie na finančných trhoch a v bankovom sektore

Podmienky na finančných trhoch sa od leta 2012 do značnej miery zlepšili v dôsledku zlepšenia globálnej nálady na trhu a na základe stabilizácie domácej politickej situácie na konci roka. Situácia sa do veľkej miery vyvíjala podobne ako v iných krajinách regiónu a v prvej polovici roka 2013 bola relatívne pozitívna. Rozpätia pre swapy na kreditné zlyhanie pri 5- ročných štátnych dlhopisoch pre Rumunsko klesli z takmer 500 bázičných bodov (bps) v máji 2012 pod úroveň 200 bps na začiatku januára 2013 a od konca júna 2013 sa pohybujú mierne nad úrovňou 200 bps. Po značných stratách z mája 2012 sa burzový index BET do konca roka 2012 zotavil; odvtedy bol síce volatilný avšak do začiatku septembra 2013 zaznamenal asi 10 % nárast.

Napriek rastu v prípade aktív so zníženou hodnotou (podiel zlyhaných úverov (NPL) dosiahol v júni 2013 úroveň 20,3 %) zostala kapitalizácia bankového sektora na upokojujúcich úrovniach (miera kapitálovej primeranosti dosahovala v júni 14,7 %). Riziká spojené s nárastom NPL sa zmiernili obozretnou politikou tvorby rezerv na úverové straty, aj keď tvorba rezerv naďalej vyvíja tlak výnosnosť (v prvom polroku 2013 dosiahla návratnosť kapitálu po 3 rokoch strát 6 %). Centrálna banka naďalej vykonáva dôkladný dohľad nad bankami s materskými bankami v okrajových krajinách eurozóny, ktoré si zachovali

dostatočné kapitálové rezervy. Následky krízy na Cypre boli zmiernené prostredníctvom dohody o presune miestnej vkladovej základne rumunskej pobočky Bank of Cyprus do Marfin Bank, ktorá je dcérskou spoločnosťou Laiki Group. Znižovanie zadlženosti zahraničných bánk a zníženie financovania z materských bánk (-14.6 % od decembra 2012) si vyžadujú aj naďalej dohľad, hoci sú v súlade s vývojom v regióne a celkovo boli realizované náležitým spôsobom.

5. Platobná bilancia a požiadavky na financovanie z externých zdrojov

Očakáva sa, že Rumunsko bude mať v rámci plánovaného programového obdobia (24 mesiacov) naďalej úplný prístup k trhom so štátnymi dlhopismi, pokiaľ nedôjde k vzniku nejakej negatívnej situácie. Rozpätia swapov na kreditné zlyhanie dosiahli najnižšiu úroveň od roku 2010. Očakáva sa, že deficit bežného účtu sa zníži z okolo 4 % HDP v roku 2012 na asi 2 % v roku 2013 najmä vďaka zníženiu obchodného deficitu.

Podľa základného scenára by v nasledujúcich dvoch rokoch nemal byť nedostatok financovania zo štátnych ani externých zdrojov. Rumunsko však zostáva zraniteľné, pokiaľ ide o volatilitu výmenného kurzu a volatilné pohyby medzinárodného kapitálu. V prípade negatívneho scenára by mohli vzniknúť problémy s financovaním bežného účtu a prístupom na trh s dlhopismi. V druhom uvedenom prípade by prvým obranným krokom mohlo byť využitie hotovostnej rezervy štátnej pokladnice (v objeme potrieb financovania na asi 6 mesiacov) a v menšej miere medzinárodných rezerv Národnej banky Rumunska. Ak by Rumunsko muselo čeliť zdĺhavým a akútnym ťažkostiam v oblasti financovania, mohol by byť aktivovaný preventívny program a disponibilné prostriedky (2 mld. EUR z prostriedkov EÚ v dvoch splátkach po 1 mld. EUR a prostriedky do výšky 2 mld. EUR v rámci dohody o pohotovostnom úvere MMF) by umožnili pokryť štátne finančné a rozpočtové záväzky. Nový program by takisto poskytol uistenie pre finančné trhy, že Rumunsko sa zaviazalo realizovať ambiciózný plán hospodárskych reforiem.

6. Pomoc EÚ v rámci systému platobnej bilancie prichádza ako súčasť medzinárodného úsilia

Vzhľadom na pretrvávajúcu exponovanosť a riziká, že Rumunsko môžu postihnúť ťažkosti s platobnou bilanciou, Komisia pod podmienkou, že sa rumunské orgány zaviažu uskutočňovať hlavný program fiškálnych, finančných a štrukturálnych úprav, a po konzultácii s Hospodárskym a finančným výborom z 3. októbra 2013, odporúča Rade v súlade s článkom 143 zmluvy (ZFEÚ) prijať rozhodnutie o pokračovaní poskytovania vzájomnej pomoci. Rumunská vláda bude implementovať svoj hospodársky program s cieľom vyriešiť zostávajúce nedostatky a zmierniť pretrvávajúce hrozby pre udržateľnosť jeho platobnej bilancie a vytvorí kapacitu potrebnú na koncipovanie a vykonávanie hospodárskych politík bez medzinárodnej podpory.

Komisia po konzultácii s Hospodárskym a finančným výborom okrem toho navrhuje Rade, aby prijala rozhodnutie o poskytnutí preventívnej strednodobej finančnej pomoci EÚ do výšky 2 miliardy EUR Rumunsku na podporu udržateľnosti platobnej bilancie Rumunska. O aktiváciu preventívnej finančnej pomoci Únie a vyplatenie prostriedkov je možné požiadať do 30. septembra 2015.

7. Hlavný obsah nového programu

Nová preventívna finančná pomoc podporuje hospodársky program vlády zameraný na, okrem iného, konsolidáciu makroekonomickej, fiškálnej a finančnej stability, zvýšenie odolnosti a rastového potenciálu ekonomiky, posilnenie administratívnej kapacity, reformu daňovej správy a zlepšenie riadenia a kontroly verejných financií. Podmienky hospodárskej politiky sa stanovujú v memorande o porozumení, ktoré uzatvorí Komisia s rumunskými

orgánmi. Zohľadnia sa v ňom výsledky dosiahnuté v rámci predchádzajúcich dvoch programov a preberú sa doň ešte nesplnené podmienky druhého programu.

A: Fiškálna konsolidácia

Očakáva sa, že Rumunsko po oprave svojho nadmerného deficitu bude znižovať svoje štrukturálne rozpočtové saldo v súlade s požiadavkami Paktu stability a rastu, pokiaľ nesplní svoj strednodobý cieľ dosiahnuť štrukturálny všeobecný deficit verejných financií vo výške 1 % HDP do roku 2015 a udržať ho na tejto úrovni v budúcnosti. V rámci programu sa bude okrem toho pokračovať v úsilí zabrániť v ďalšom vytváraní štátnych nedoplatkov na centrálnej aj komunálnej úrovni. Mzdové náklady verejného sektora musia zostať na udržateľnej úrovni, takže je potrebné obmedziť rast miezd a úroveň zamestnanosti vo verejnom sektore.

B: Fiškálna správa a riadenie a štrukturálna fiškálna reforma

Na dosiahnutie pevného ukotvenia fiškálnej konsolidácie sa v programe počíta s ďalším posilnením rámca fiškálnej správy a riadenia. V tejto súvislosti je veľmi dôležité uplatňovať fiškálnu dohodu a zlepšiť viacročné rozpočtové plánovanie, čo zabezpečí väčšiu udržateľnosť fiškálnej politiky.

Vláda získa rozsiahlu technickú pomoc od MMF a Svetovej banky v oblasti riadenia a kontroly verejných financií. Implementácia systému kontroly záväzkov, ktorá bude mať viacero krokov, pomôže zabezpečiť zníženie a kontrolu nedoplatkov. V zdravotníctve sa posilnia mechanizmy kontroly rozpočtu prostredníctvom posilnenia rámcov pre podávanie správ a monitorovanie, a to najmä pokiaľ ide o výdavky nemocníc a výdavky na lieky, aby sa predišlo opätovnej akumulácii nedoplatkov. Posilní sa prioritizácia verejných investícií, aby sa zlepšil rastový potenciál krajiny.

C: Riadenie verejného dlhu

Orgány podniknú kroky potrebné na zlepšenie riadenia verejného dlhu s cieľom znížiť náklady na financovanie a riziká a zvýšiť priemernú dobu splatnosti verejného dlhu.

D: Regulácia finančného sektora a dohľad nad ním

Orgány budú v prípade finančného sektora pokračovať v zlepšovaní rámca pre riešenie krízových situácií bánk a právnych predpisov o fonde na ochranu vkladov prostredníctvom zmeny GO 39/1996 a GEO 99/2006. Aby sa urýchlil proces čistenia súvah, Národná banka Rumunska s rumunským združením bánk spresnila ustanovenia uplatniteľné na odpisy úverov a vypracuje komplexnú analýzu kvality aktív v bankovom sektore. Orgány zmenia právne predpisy o krytých dlhopisoch s cieľom podnietiť ďalší rozvoj kapitálového trhu a diverzifikáciu zdrojov financovania pre banky. Zachovávanie úverovej disciplíny a prevencia morálneho hazardu medzi dlžníkmi výrazne prispievajú k zvyšovaniu finančnej stability. Preto sa vláda aj naďalej zdrží prijímania legislatívnych iniciatív (ako je napr. zákon o platobnej neschopnosti fyzických osôb) a presadzovania ustanovení v rámci zákona o vymáhaní dlhov, ktoré by narušili úverovú disciplínu. Pokiaľ ide o nové ustanovenia o protiprávnych doložkách uvedené v zákone o uplatňovaní občianskoprávneho poriadku, orgány budú do veľkej miery konzultovať s príslušnými zúčastnenými stranami pričom zohľadnia aj posúdenie vplyvu vypracované Národnou bankou Rumunska, zabezpečia, aby sa súdnymi prípadmi týkajúcimi sa ustanovení o protiprávnych doložkách zaoberali vyššie súdy alebo jediný špecializovaný súd a prijímú všetky opatrenia potrebné na zaistenie konzistentného uplatňovania týchto ustanovení. Na posilnenie dohľadu nad nebankovým finančným trhom a posilnenie ochrany spotrebiteľov zabezpečia orgány, aby právne predpisy o integrovanom orgáne finančného dohľadu nad nebankovým sektorom – úrade pre finančný dohľad – boli zmenené tak, aby boli v súlade s medzinárodnými osvedčenými postupmi.

E: Štrukturálne reformy

Štrukturálne reformy majú za úlohu zlepšiť fungovanie trhu, zvýšiť odolnosť voči vonkajším negatívnym vplyvom a posilniť dlhodobý rastový potenciál Rumunska. Plán štrukturálnej reformy tohto programu je súčasťou širšieho plánu uvedeného v rumunskom národnom programe reforiem a vzťahujú sa naň aj odporúčania adresované Rumunsku v kontexte európskeho semestra.

Zintenzívni sa reštrukturalizácia štátnych podnikov a privatizácia, aby sa znížili riziká pre všeobecný štátny rozpočet v súvislosti s akumulovanými nedoplatkami a prevádzkovými stratami, pričom sa súčasne zvýši finančná životaschopnosť väčšiny týchto podnikov. Rumunské orgány prijímajú opatrenia na posilnenie správy a riadenia štátnych podnikov vrátane podnikov finančného sektora.

V sektore energetiky sa budú implementovať ešte nerealizované opatrenia odsúhlasené v rámci predchádzajúcich programov, medzi ktoré patrí aj implementácia cestovných máp liberalizácie trhu s plynom a elektrickou energiou.

Zlepšenie podnikateľského prostredia a uľahčenie prístupu k financovaniu pre malé a stredné podniky (MSP) je ďalším dôležitým pilierom plánu štrukturálnych reforiem, ktorý je súčasťou programu. Cieľom programu je zníženie administratívneho zaťaženia MSP, uľahčenie ich prístupu k bankovému a vlastnému kapitálu, zmiernenie právnej neistoty zlepšením systému registrácie pozemkového vlastníctva a majetku, podpora MSP pri ich expanzii do zahraničia. Program okrem toho podporuje reformu rámca práv duševného vlastníctva, najmä pokiaľ ide o patenty, s cieľom prilákať zahraničné priame investície do činností v oblasti výskumu a inovácií.

V oblasti pracovného trhu program podporuje dokončenie dôchodkovej reformy z roku 2010 prostredníctvom harmonizácie veku odchodu do dôchodku pre mužov a ženy.

Okrem realizácie už uvedených všeobecných opatrení na zlepšenie efektívnosti verejnej správy v oblastiach, ktoré sú dôležité pre implementáciu programu, budú rumunské orgány vyzvané, aby každých šesť mesiacov predložili správu Hospodárskemu a finančnému výboru/Výboru pre hospodársku politiku o pokroku dosiahnutom v tejto oblasti.

F: Menová politika

Menová politika zostane naďalej zameraná na cenovú stabilitu s cieľom zachovať infláciu v rámci cieľového rozpätia Národnej banky Rumunska ($2,5 \% \pm 1$ percentuálny bod).

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o poskytnutí preventívnej strednodobej finančnej pomoci EÚ Rumunsku

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 332/2002² z 18. februára 2002, ktorým sa zavádza systém strednodobej finančnej pomoci pre platobné bilancie členských štátov, a najmä na jeho článok 3 ods. 2,

so zreteľom na návrh Komisie predložený po konzultácii s Hospodárskym a finančným výborom (ďalej len „HFV“),

keďže:

- (1) Rozhodnutím 2013/XXX/EÚ³ sa Rada rozhodla poskytnúť Rumunsku vzájomnú pomoc.
- (2) Preventívna strednodobá finančná pomoc EÚ Rumunsku v rámci systému platobnej bilancie pre členské štáty je za súčasných okolností primeraná vzhľadom na nestabilné kapitálové toky, ktoré zasahujú najmä rozvíjajúce sa trhy, na riziká pre makroekonomický scenár a pretrvávajúcu exponovanosť v bankovom sektore. Aj keď Rumunsko pri súčasných podmienkach na trhu nezamýšľa požiadať o vyplatenie žiadnej splátky, možno očakávať, že preventívna pomoc pomôže konsolidovať makroekonomickú, rozpočtovú a finančnú stabilitu a prostredníctvom realizácie štrukturálnych reforiem zvýšiť odolnosť a rastový potenciál rumunskej ekonomiky.
- (3) Ak sa naplnia negatívne riziká, Rumunsko už viac nemusí byť schopné svoje potreby financovania z externých zdrojov pokryť z tých zdrojov financovania, ktoré sú preň dostupné. Tieto riziká, okrem iného, súvisia s refinancovaním značného zahraničného dlhu a dlhov vo finančnom sektore, vysokozápornou čistou investičnou pozíciou a s vplyvom nepriaznivého vývoja v eurozóne. V prípade takéhoto záťažového scenára môže byť potrebné pokryť zostávajúce potreby financovania z aktivácie preventívnej finančnej pomoci EÚ.
- (4) Je vhodné poskytnúť Rumunsku podporu EÚ vo výške do 2 mld. EUR na preventívnom základe v rámci systému poskytovania strednodobej finančnej pomoci EÚ pre platobné bilancie členských štátov zriadeného nariadením Rady (ES) č. 332/2002. Táto pomoc by sa mala poskytnúť v spojení s podporou MMF poskytovanou prostredníctvom dohody o pohotovostnom úvere vo výške 1 751,34 mil. SDR (okolo 2 mld. EUR, 170 % kvóty Rumunska v rámci MMF), ktorá bola schválená 27. septembra 2013 a ktorú budú orgány takisto pokladať za preventívnu. Svetová banka dala v rámci úveru v oblasti politiky rozvoja (Development Policy Loan, DPL) s možnosťou odloženia čerpania (deferred drawdown option, DDO) k

² Ú. v. ES L 53, 23.2.2002, s. 1.

³ Pozri stranu xx tohto Úradného vestníka.

dispozícii 1 mld. EUR s platnosťou do júna 2015. Okrem toho bude Svetová banka pokračovať v poskytovaní už predtým prisľúbenej podpory vo výške 891 mil. EUR, z čoho sa má ešte vyplatiť 514 mil. EUR.

- (5) Pomoc by mala spravovať Komisia, ktorá po konzultácii s HFV dohodne s rumunskými orgánmi špecifické podmienky hospodárskej politiky, na ktoré bude poskytnutie preventívnej finančnej pomoci viazané. Tieto podmienky by sa mali ustanoviť v memorande o porozumení.
- (6) Vzhľadom na preventívnu povahu pomoci Rumunsko nebude žiadať o vyplatenie žiadnej splátky v rámci úveru Únie, pokiaľ sa neocitne v ťažkostiach v súvislosti s jeho bežnou platobnou bilanciou alebo pohybmi kapitálu. V prípade, že Rumunsko požiada Komisiu o financovanie, Komisia po porade s HFV rozhodne o aktivácii programu a o výške a časovom harmonograme poskytnutia takýchto splátok. Podrobné finančné podmienky v súvislosti s možnými vyplateniami prostriedkov budú ustanovené v dohode o preventívnom úvere.
- (7) Preventívna finančná pomoc sa poskytne s cieľom prispieť k úspešnej realizácii vládneho programu hospodárskej politiky a takto podporiť udržateľnosť platobnej bilancie Rumunska,

SA ROZHODLA TAKTO:

Článok 1

1. Európska únia sprístupní Rumunsku preventívnu strednodobú finančnú pomoc vo výške maximálne 2 mld. EUR. V prípade aktivácie tejto facility a vyplatenia splátok sa pomoc poskytne vo forme úveru s maximálnou priemernou splatnosťou osem rokov.
2. O aktiváciu preventívnej finančnej pomoci Únie a vyplatenie prostriedkov je možné požiadať do 30. septembra 2015.

Článok 2

1. Pomoc bude spravovať Komisia spôsobom konzistentným so záväzkami Rumunska a odporúčaniami Rady, a to najmä v kontexte vykonávania národného programu reforiem, ako aj každoročnej aktualizácie konvergenčného programu Rumunska.
2. Komisia sa po konzultácii s HFV dohodne s rumunskými orgánmi na špecifických podmienkach hospodárskej politiky, na ktorých je poskytnutie preventívnej finančnej pomoci viazané, ako sa uvádza v článku 3 ods. 3. Tieto podmienky sa stanovujú v memorande o porozumení konzistentne so záväzkami a odporúčaniami uvedenými v odseku 1. Podrobné finančné podmienky stanoví Komisia v dohode o preventívnom úvere.
3. Plnenie podmienok hospodárskej politiky, na ktoré je pomoc viazaná, bude Komisia v spolupráci s HFV pravidelne overovať.

Článok 3

1. Aktiváciu preventívnej finančnej pomoci Únie posúdi Komisia na základe písomnej žiadosti Rumunska predloženej Komisii. Komisia po porade s HFV rozhodne, či je aktivácia programu a následná žiadosť o vyplatenie prostriedkov v rámci pomoci odôvodnená a rozhodne o výške a časovom harmonograme takýchto úhrad. V

prípade aktivácie finančnej pomoci sa prostriedky môžu poskytnúť v najviac dvoch splátkach. Každá splátka môže byť vyplatená v jednej alebo viacerých tranžiach.

2. Pri aktivácii pomoci Komisia rozhodne o vyplatení úveru Únie alebo jeho častí až vtedy, keď získa stanovisko HFV.
3. Akékoľvek vyplatenie prostriedkov sa uskutoční na základe uspokojivého vykonávania hospodárskeho programu rumunskej vlády, ktorého opatrenia musia byť zahrnuté do konvergenčného programu i národného programu reforiem; to predovšetkým znamená, že špecifické podmienky hospodárskej politiky stanovené v memorande o porozumení musia okrem iného zahŕňať:
  - (a) prijatie rozpočtov a vykonávanie politik v súlade s jasnými kurzom fiškálnej konsolidácie odvodeným od záväzkov Rumunska v rámci Paktu stability a rastu s cieľom splniť strednodobý rozpočtový cieľ Rumunska do roku 2015 a udržať ho aj neskôr;
  - (b) úplné zachovanie opatrení, ktoré boli odsúhlasené v rámci predchádzajúcich dvoch programov, a implementácia prípadných zostávajúcich častí ešte nesplnených podmienok;
  - (c) ďalšie posilnenie rámca fiškálnej správy a riadenia, a to aj prostredníctvom vykonávania článku 3 Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii (fiškálna dohoda), aby sa zabezpečilo pevné zakotvenie fiškálnej konsolidácie. Osobitná pozornosť by sa mala venovať posilneniu viacročného rozpočtového plánovania, implementácii účinného systému kontroly záväzkov, zlepšeniu výberu daní a investičného plánovania;
  - (d) včasnú implementáciu akčných plánov prijatých v reakcii na zistenia kontrol funkčnosti vykonaných Svetovou bankou v rokoch 2010 – 2011 a vytvorenie centrálneho realizačného útvaru na zlepšenie politickej prioritizácie na úrovni vlády;
  - (e) uhradenie nedoplatkov a posilnenie mechanizmov kontroly rozpočtu v sektore zdravotníctva prostredníctvom zlepšenia rámcov pre podávanie správ a monitorovanie;
  - (f) implementáciu strategického akčného plánu v oblasti zdravotnej starostlivosti, racionalizáciu nemocničnej štruktúry a zvýšenie rozsahu činností primárnej starostlivosti s cieľom zlepšiť výsledky v oblasti zdravia;
  - (g) zlepšenie riadenia verejného dlhu s cieľom znížiť riziká a konsolidovať a predĺžiť výnosovú krivku štátnych dlhopisov;
  - (h) ďalšie posilnenie rámca pre riešenie krízových situácií bánk, plánovania centrálnej banky pre prípad nepredvídaných udalostí a správy fondu na ochranu vkladov, ako aj implementáciu opatrení na urýchlenie procesu čistenia súvah bánk a udržanie úverovej disciplíny v bankovom sektore;
  - (i) zosúladienie právnych predpisov o úrade pre finančný dohľad s medzinárodnými osvedčenými postupmi na posilnenie dohľadu nad nebankovým finančným trhom;
  - (j) reštrukturalizáciu štátnych podnikov vrátane predaja kapitálových účastí a posilnenie správy a riadenia štátnych podnikov;
  - (k) pokračovanie implementácie opatrení na zlepšenie podnikateľského prostredia, a to aj prostredníctvom zníženia administratívneho zaťaženia malých a

stredných podnikov (MSP), a opatrení na zjednodušenie prístupu MSP k financovaniu.

4. Ak to bude potrebné na financovanie úveru, povoľuje sa obozretné používanie úrokových swapov s protistranami najvyššej úverovej kvality. Komisia informuje Hospodársky a finančný výbor o prípadnom refinancovaní úverov alebo zmene finančných podmienok.

Článok 4

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho oznámenia.

Článok 5

Toto rozhodnutie je určené Rumunsku.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*

VÝKAZ O VPLYVE NA ROZPOČET

(pozri článok 16 interného predpisu)

OBLASŤ POLITIKY: HLAVA 01 – HOSPODÁRSKE A FINANČNÉ ZÁLEŽITOSTI ČINNOSŤ: FINANČNÉ OPERÁCIE A NÁSTROJE

1. NÁZOV NÁVRHU, PREDMETNÝ ROZPOČTOVÝ RIADOK A NADPIS

Návrh rozhodnutia Rady o poskytnutí preventívnej strednodobej finančnej pomoci EÚ Rumunsku v spojení s odporúčaním na rozhodnutie Rady o poskytnutí vzájomnej pomoci Rumunsku.

01 04 01 01 Záruka Európskej únie za úvery EÚ získané na podporu platobnej bilancie.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD:

Článok 143 ZFEÚ, článok 352 ZFEÚ, nariadenie Rady č. 332/2002.

3. CELKOVÉ ČÍSELNÉ ÚDAJE ZA ROZPOČTOVÝ ROK (V EURÁCH)

Táto položka predstavuje štruktúru pre záruku poskytovanú Európskou úniou. Umožní Komisii obsluhovať dlh (istinu, úrok a iné náklady), v prípade nesplácania zo strany dlžníka (Rumunska).

Rozpočtová položka („p.m.“) odzrkadľujúca rozpočtovú záruku sa bude aktivovať iba v prípade, že sa bude skutočne požadovať zaplatenie záruky. Je predpoklad, že za bežných okolností sa záruka z rozpočtu nebude požadovať.

3a – Bežný rok

Neuplatňuje sa.

		VRP
Počiatkové rozpočtové prostriedky na rozpočtový rok (rozpočet)		
Presuny		
Dodatočné rozpočtové prostriedky		
Rozpočtové prostriedky spolu		
Rozpočtové prostriedky, ktoré už boli vyčlenené na iný pracovný program		
Disponibilný zostatok		

Suma na navrhovanú akciu		

3b – Prenosy

Neuplatňuje sa.

		VRP
Prenosy		
Rozpočtové prostriedky, ktoré už boli vyčlenené na iný pracovný program		
Disponibilný zostatok		
Suma na navrhovanú akciu		

3c – Ďalší rozpočtový rok

Neuplatňuje sa.

		VRP
Počiatočné rozpočtové prostriedky na rozpočtový rok (rozpočet)		p.m.
Presuny		
Dodatočné rozpočtové prostriedky		
Rozpočtové prostriedky spolu		
Rozpočtové prostriedky, ktoré už boli vyčlenené na iný pracovný program		
Disponibilný zostatok		
Suma na navrhovanú akciu		p.m.

4. OPIS AKCIE

Navrhovaná preventívna strednodobá finančná pomoc EÚ Rumunsku, ak sa aktivuje, pozostáva z úveru EÚ (ktorý sa bude financovať z úverov EÚ získaných na medzinárodných kapitálových trhoch alebo od finančných inštitúcií) vo výške do 2 mld. EUR. Poskytne sa v kontexte medzinárodného finančného balíka, najmä v spojení s úverom od MMF vo výške 1,75 mld. SDR (približne 2 mld. EUR) v rámci dohody o pohotovostnom úvere. Svetová banka dala k dispozícii 1 mld. EUR v rámci

úveru v oblasti politiky rozvoja (Development Policy Loan, DPL) s možnosťou odloženia čerpania (deferred drawdown option, DDO). Okrem toho bude Svetová banka pokračovať v poskytovaní už predtým prisľúbenej podpory vo výške 891 mil. EUR, z čoho sa má ešte vyplatiť 514 mil. EUR. Cieľom preventívnej strednodobej finančnej pomoci EÚ Rumunsku je riešiť zostávajúce riziká súvisiace s udržateľnosťou platobnej bilancie Rumunska. Hoci sa deficit bežného účtu podstatne znížil, volatilné kapitálové toky naznačujú prítomnosť rizík pre jeho financovanie. Preventívna pomoc teda naďalej podporuje realizáciu hospodárskeho programu vlády zameraného, okrem iného, na konsolidáciu makroekonomickej, fiškálnej a finančnej stability, posilnenie administratívnej kapacity, reformu daňovej správy a zlepšenie riadenia a kontroly verejných financií a zvýšenie odolnosti a rastového potenciálu ekonomiky. Pomoc spravovaná Komisiou po konzultácii s Hospodárskym a finančným výborom predstavuje spôsob na zaistenie toho, aby hospodárska politika Rumunska bola v súlade s jeho záväzkami v rámci EÚ a odporúčaniami Rady, a to najmä pokiaľ ide o vykonávanie národného programu reforiem, ako aj konvergenčného programu.

Prostriedky EÚ získané na kapitálových trhoch alebo od finančných inštitúcií na účely poskytnutia úveru Rumunsku sú, v prípade žiadosti Rumunska a pozitívneho vyhodnotenia takejto žiadosti Komisiou a HFV, kryté zárukou EÚ. Úver sa získava na kapitálových trhoch alebo od finančných inštitúcií. Výška istiny úverov, ktoré by sa mohli poskytnúť Rumunsku, predstavuje maximálne 2 mld. EUR.

Štruktúra záruky poskytovanej Európskou úniou umožní Komisii obsluhovať dlh v prípade, že by Rumunsko úver nesplácalo.

Na účely plnenia svojich záväzkov môže Komisia pri obsluhovaní dlhu dočasne čerpať zo svojich hotovostných zdrojov. V tomto prípade sa uplatní článok 12 nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1150/2000 z 22. mája 2000, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 2007/436/ES, Euratom o systéme vlastných zdrojov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 130, 31. 5. 2000, s. 1).

5. POUŽÍVANÁ METÓDA VÝPOČTU

Neuplatňuje sa.

6. ROZVRH PLATIEB (V EURÁCH)

Neuplatňuje sa.

Rozpočto vý riadok	Rozpočtové prostriedky	Platby					
		Rok n	Rok n+1	Rok n+2	Rok n+3	Nasledujúce finančné roky	
	Rok n						
	Rok n+1						
	Rok n						
	Rok n+1						

	Spolu						